

Sygn. akt I CZ 89/13

POSTANOWIENIE

Dnia 20 listopada 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Górski (przewodniczący)

SSN Anna Kozłowska (sprawozdawca)

SSN Dariusz Zawistowski

w sprawie z powództwa E. Spółki z o.o. w P.

przeciwko L. S. S.A. w M.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 20 listopada 2013 r.,

zażalenia strony pozwanej

na postanowienie Sądu Okręgowego - Sądu Gospodarczego w W.

z dnia 14 marca 2013 r.

**uchyla zaskarżone postanowienie, pozostawiając
rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego Sądowi
w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 29 października 2012 r. Sąd Rejonowy w W. oddalił powództwo E. Spółki z o.o. w P. skierowane przeciwko L. S. S.A. w M. o zapłatę kwoty 5 255,11 zł. Po rozpoznaniu apelacji powoda, Sąd Okręgowy w W. postanowieniem z dnia 14 marca 2013 r. uchylił zaskarżony wyrok, zniósł postępowanie przed Sądem Rejonowym za okres od dnia 28 sierpnia 2012 r. i przekazał sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania. W ocenie Sądu Okręgowego, postępowanie przed Sądem pierwszej instancji dotknięte było nieważnością, którą sąd odwoławczy miał obowiązek wziąć pod uwagę z urzędu. Nieważność była spowodowana wadliwym umocowaniem pełnomocnika procesowego pozwanego (art. 379 pkt 2 k.p.c.), który jest przedsiębiorcą zagranicznym. Pełnomocnictwa procesowego w imieniu tego przedsiębiorcy zagranicznego udzielił dyrektor oddziału w Polsce, w sytuacji gdy, zgodnie z art. 86 i 87 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2010 r., Nr 220, poz. 144, dalej jako usdg), dyrektor oddziału reprezentuje przedsiębiorcę zagranicznego tylko w oddziale czyli, zgodnie z art. 86 powołanej ustawy, w zakresie zarobkowej aktywności prowadzonej w sposób zorganizowany i ciągły. Osoba reprezentująca zagranicznego przedsiębiorcę w oddziale jest zatem jego pełnomocnikiem zakresie prowadzonej przez oddział działalności gospodarczej, a to oznacza umocowanie do czynności materialnoprawnych podejmowanych w ramach działalności gospodarczej oddziału i kierowania całokształtem działalności oddziału, nie oznacza jednak umocowania do udzielania pełnomocnictw procesowych w imieniu zagranicznego przedsiębiorcy; taka czynność nie mieści się w działalności gospodarczej oddziału.

W zażaleniu na postanowienie Sądu Okręgowego, złożonym w trybie art. 394¹ § 1¹ k.p.c., pozwany zarzucił naruszenie art. 89 § 1 w związku z art. 130 § 1 w związku z art. 379 pkt 2 k.p.c., art. 87 usdg i art. 10 ust. 2 lit d Pierwszej Dyrektywy Rady w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do podejmowania i prowadzenia działalności w dziedzinie ubezpieczeń bezpośrednich innych niż ubezpieczenia na życie (73/239/EWG). Skarżący domagał się uchylenia zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy Sądowi Okręgowemu do „dalszego prowadzenia”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Dochodzone w sprawie roszczenie związane jest z umową zawartą w związku z działalnością oddziału pozwanej Spółki utworzonego w Polsce. Tworząc ten oddział pozwany, będący przedsiębiorcą zagranicznym, zgodnie z art. 87 usdg ustanowił osobę upoważnioną w oddziale do jego reprezentowania. Osobą tą jest M. K.

Status prawny osoby upoważnionej w oddziale do reprezentowania przedsiębiorcy zagranicznego jest w nauce prawa sporny. Prezentowane jest stanowisko zbieżne ze stanowiskiem Sądu Okręgowego, że osoba, o której mowa w art. 87 usdg jest pełnomocnikiem zagranicznego przedsiębiorcy, ale także np. stanowisko, że wskazanie takiej osoby jest udzieleniem prokury, do której mają zastosowanie art. 109³ i art. 109⁵ k.c. Dla rozstrzygnięcia zażalenia nie było jednak konieczne przesądzenie statusu osoby, która przez przedsiębiorcę zagranicznego została ustanowiona do jego reprezentowania w oddziale. Nawet w przypadku przyjęcia, że jest ona wyłącznie pełnomocnikiem, ocena, czy była upoważniona do ustanowienia pełnomocnika procesowego w sprawie związanej z działalnością oddziału, mogła być dokonana tylko po zbadaniu zakresu umocowania jej udzielonego.

Ze złożonych przez skarżącego wraz z zażaleniem uchwał zarządu pozwanej spółki z dnia 7 grudnia 2006 r. oraz z aktu założycielskiego L. S. S.A. Oddziału w Polsce z dnia 19 grudnia 2006 r. wynika niezbicie, że M. K. przyznane zostały uprawnienia do „udzielania i odwoływania pełnomocnictw wszelkiego rodzaju, włącznie z tym do stawiennictwa przed sądem”. Tym samym należy przyjąć, że M. K. był uprawniony do udzielenia pełnomocnictwa procesowego w imieniu zagranicznego przedsiębiorcy w sprawie dotyczącej sporu związanego z działalnością oddziału pozwanego utworzonego w Polsce. Nie było przeto podstaw do stwierdzenia, że postępowanie przed Sądem pierwszej instancji toczyło się w warunkach nieważności.

Zważywszy na powyższe, zaskarżone postanowienie należało uchylić (art. 398¹⁵ § 1 zd. pierwsze w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.), pozostawiając Sądowi Okręgowemu orzeczenie o kosztach postępowania zażaleniowego (art.108 § 2 w związku z art. 398²¹ i art. 394¹ § 3 k.p.c.).

